

Czwartek 16 wrzesień 2004

7. wzywa władze Białorusi do natychmiastowego zwolnienia Walerego Lewoniewskiego, Aleksandra Wasiljewa i Michaiła Larynicza, a także wszystkich innych więzionych przeciwników politycznych reżimu;
8. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Praw Człowieka o powołaniu Specjalnego Sprawozdawcy do spraw sytuacji praw człowieka na Białorusi oraz postawienie za cel opracowania programu edukacji o prawach człowieka dla wszystkich grup społeczeństwa;
9. wzywa władze Białorusi do poszanowania praw związków zawodowych, a w szczególności prawa do stowarzyszania się zagwarantowanego ratyfikowaną przez Białoruś konwencją MOP;
10. podkreśla kolejny raz, że dalszy rozwój stosunków UE z Białorusią będzie zależeć od postępu w demokracji i reformowaniu kraju;
11. wzywa Radę Prezydencji UE do wywarcia na Białoruś nacisku w celu zezwolenia na wysłanie przez Parlament Europejski delegacji do obserwowania wyborów 17 października 2004 r. i stworzenie warunków do niezależnego obserwowania wyborów;
12. nalega na Komisję, by uczyniła ona jak najwięcej dla obecnych oddolnych programów bezpośredniej wymiany pomiędzy białoruskimi gminami zamieszkałymi przez dzieci z Czernobyla i niektórymi gminami z Państw Członkowskich UE; wzywa w związku z tym do stworzenia specjalnej struktury dla wsparcia tych gmin białoruskich, szczerze oddanych wartościom demokratycznym;
13. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, parlamentom i rządów Państw Członkowskich, rządowi i parlamentowi Białorusi oraz Zgromadzeniom Parlamentarnym OBWE i Rady Europy.

P6_TA(2004)0012

Sytuacja humanitarna w Sudanie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie regionu Darfur w Sudanie

Parlament Europejski,

- uwzględniając Porozumienie o Partnerstwie AKP — WE podpisane w Cotonou w dniu 23 czerwca 2000 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając Konstytucję Republiki Sudanu przyjętą w dniu 30 czerwca 1998 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r., ratyfikowany przez Republikę Sudanu w dniu 18 czerwca 1986 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy Pakt Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturalnych z dnia 16 grudnia 1966 r., ratyfikowany przez Republikę Sudanu w dniu 18 czerwca 1986 r.,
- uwzględniając Konwencję Praw Dziecka przyjętą w dniu 20 listopada 1989 r., ratyfikowaną przez Republikę Sudanu w dniu 2 września 1990 r.,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej przyjętą w dniu 21 grudnia 1965 r., ratyfikowaną przez Republikę Sudanu w dniu 20 lutego kwietnia 1977 r.,
- uwzględniając Afrykańską Kartę Praw Człowieka i Ludów przyjętą w dniu 27 czerwca 1981 r. i ratyfikowaną przez Republikę Sudanu w dniu 18 lutego 1986 r.,
- uwzględniając Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa przyjętą w dniu 9 grudnia 1948 r.,
- uwzględniając Statut Rzymski ustanawiający Międzynarodowy Trybunał Karny przyjęty w dniu 12 września 2003 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 3.

Czwartek 16 wrzesień 2004

- uwzględniając Rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1547 (2004) przyjętą w dniu 11 czerwca 2004 r. i nr 1556 (2004) przyjętą w dniu 30 lipca 2004 r. w sprawie sprawozdania Sekretarza Generalnego na temat Sudanu, a także Rezolucję nr 1502 (2003) z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie ochrony personelu ONZ, personelu współpracującego oraz personelu organizacji humanitarnych w rejonach objętych konfliktami,
 - uwzględniając Plan Działań dla Darfuru uzgodniony przez ONZ z rządem Sudanu w dniu 5 sierpnia 2004 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 1 września 2004 r.,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 131/2004 z dnia 26 stycznia 2004 r. dotyczące niektórych środków przymusu w odniesieniu do Sudanu⁽¹⁾,
 - uwzględniając Porozumienie między rządem Sudanu a Ludowym Sudańskim Ruchem / Armią Wyzwolenia (SPLM/A) z dnia 26 maja 2004 r.,
 - uwzględniając Porozumienie o humanitarnym zawieszeniu broni podpisane w N'djamena w Republice Czadu w dniu 8 kwietnia 2004 r. oraz Porozumienie o warunkach powołania Komisji ds. zawieszenia broni i rozmieszczenia obserwatorów w Darfurze, zawarte w Addis Abebie w dniu 28 maja 2004 r. pod auspicjami Unii Afrykańskiej,
 - uwzględniając art. 103 pkt. 2 swojego Regulaminu,
- A. mając na uwadze delegację wysłaną do Chartumu i do regionu Darfur w Sudanie oraz do Abéché w Czadzie w dniach od 2 do 7 września 2004 r.,
- B. mając na uwadze trwałe opóźnienie w rozwoju i marginalizację gospodarczą i polityczną regionu Darfur,
- C. mając na uwadze powstanie przeciwko rządowi wywołane przez Armię Wyzwolenia Sudanu (SLA) i Ruch Sprawiedliwości i Równości (JEM), które rozpoczęło się w Darfurze w lutym 2003 r., dla zapobieżenia któremu rząd podjął zbrojenie cywilnej ludności z niektórych plemion nomadów oraz rozpoczęł naloty; mając na uwadze walki, w tym ataki na cywilów oraz masowe bombardowania, których rezultatem było co najmniej 30 tys. zabitych, ponad milion osób zmuszonych do zmiany miejsca pobytu w granicach kraju (IDP), a także ponad 200 tys. uchodźców w Czadzie,
- D. mając na uwadze, że podnosiły się głosy, że rząd Erytrei pomagał w szkoleniu i zbrojeniu SLA i JEM,
- E. mając na uwadze, że pomimo podpisanego w dniu 8 kwietnia 2004 r. zawieszenia broni, rząd Sudanu ciągle wspiera milicje oraz tzw. „Ludowe Siły Obrony” pomimo dokonywanych przez nie mordów na ludności cywilnej, aktów przemocy seksualnej względem kobiet, grabieży i ogólnych prześladowań,
- F. mając na uwadze, że siły rządowe kontynuowały używanie sił powietrznych, w tym helikopterów uzbrojonych w rakiety, samolotów Antonow lub MIG, łamiąc postanowienia porozumienia o zawieszeniu broni, wspierając milicje walczące na ziemi oraz terroryzując cywilów w miastach oraz obozach IDP poprzez loty na niskich wysokościach i ostrzał z powietrza; biorąc pod uwagę, że delegacja zauważyła dwa świeże ślady uderzenia rakiet z helikopterów na ziemi koło miejscowości Gallab w północnym Darfurze, w regionie kontrolowanym przez SLA,
- G. mając na uwadze, że uchodźcy i przedstawiciele IDP, z którymi delegacja PE spotkała się w Czadzie, stwierdzili, że pochodzą z plemion niearabskich, co potwierdziły sprawozdania międzynarodowych organizacji pozarządowych (INGO) przebywających na miejscu,
- H. mając na uwadze, że zgodnie z art. II Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, ludobójstwo określone jest jako którykolwiek z następujących czynów, dokonany w zamiarze zniszczenia w całości lub w części grup narodowych, etnicznych, rasowych lub religijnych jako takich: zabójstwo członków grupy, spowodowanie poważnego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia psychicznego członków grupy, rozmyślne stworzenie dla członków grupy warunków życia obliczonych na spowodowanie ich całkowitego lub częściowego zniszczenia fizycznego, stosowanie środków, które mają na celu wstrzymanie urodzin w obrębie grupy, przymusowe przekazywanie dzieci jednej grupy innej grupie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 21 z 28.1.2004, str. 1.

Czwartek 16 wrzesień 2004

- I. mając na uwadze, że rząd Sudanu usprawiedliwia nowe ruchy i zwiększoną aktywność oddziałów wojska twierdząc, że plan ONZ zezwala na tworzenie „stref bezpieczeństwa”, chociaż w rzeczywistości przemieszczanie się tych oddziałów stanowi pogwałcenie Porozumienia o zawieszeniu broni,
- J. mając na uwadze, że rząd Sudanu sprowadził niedawno samoloty MiG oraz przeznaczając niewspółmiernie duże środki na wydatki wojskowe, niekorzystnie ograniczając przez to nakłady na sektor socjalny i pomoc humanitarną,
- K. mając na uwadze, że z rozmów między delegacją PE i Komisją ds. zawieszenia broni wynika, że należy znacząco zwiększyć liczbę obserwatorów, nie zaś sił wojskowych dla ich ochrony,
- L. mając na uwadze środki finansowe przeznaczone przez UE na rzecz pomocy humanitarnej, procesu politycznego i misji obserwatorów w Darfurze, wynoszące w sumie 287,8 mln euro: 107 mln euro ze środków własnych oraz 180,8 mln wpłat dokonanych przez poszczególne Państwa Członkowskie,
- M. mając na uwadze szczególnie pozytywną rolę Unii Afrykańskiej w próbie zakończenia konfliktu, uwieńczoną podpisaniem porozumienia o zawieszeniu broni oraz porozumieniem z zakresu pomocy humanitarnej, wciąż jeszcze nie podpisanym,
- N. mając na uwadze, że mimo ułatwień w dostępie do pomocy w rejonach kontrolowanych przez rząd, w szczególności znoszenia licznych przeszkód administracyjnych, pracownicy organizacji humanitarnych nie mają dostępu do znacznej części ludności w Darfurze, zwłaszcza w rejonach zajętych przez rebeliantów, z powodu niebezpiecznej sytuacji, braku gwarancji, możliwości logistycznych oraz silnych opadów,
- O. mając na uwadze, że uchodźcy oraz przedstawiciele IDP, których delegacja PE spotkała w Czadzie, nie ufają rządowi Sudanu i obawiają się powrotu, dopóki ich bezpieczeństwo nie zostanie zagwarantowane,
- P. mając na uwadze, że tradycyjne mechanizmy rozwiązywania konfliktów plemiennych nie mają zastosowania w kontekście zbrodni popełnionych w Darfurze,
- Q. mając na uwadze, że dotychczasowe typowe dla regionu tradycyjne mechanizmy przestały istnieć, ponieważ rząd Sudanu zastąpił je swymi własnymi regułami, co uniemożliwia rozwiązanie konfliktu,
- R. mając na uwadze, że procedury stosowane przez rząd Sudanu w stosunku do kobiet-ofiar przestępstw na tle seksualnym, są nieadekwatne,
 1. potępia rząd Sudanu za świadome wspieranie aktów przemocy wobec ludności cywilnej z pewnych społeczności w Darfurze — we wsiach, a następnie w ośrodkach dla uchodźców — w tym zabójstw, aktów przemocy seksualnej wobec kobiet, grabieży i ogólnych prześladowań;
 2. uważa, iż sprawowane w Sudanie rządy charakteryzowały się przez dziesiątki lat trwałym brakiem właściwego zarządzania, niedostatecznym rozwojem oraz gospodarczą i polityczną marginalizacją niektórych wspólnot i regionów, oraz że sytuacja ta, jak również niedemokratyczny charakter obecnych rządów, są źródłem konfliktu w Darfurze;
 3. wzywa do znalezienia rozwiązania politycznego, a nie wojskowego, jako jedynej drogi do zakończenia tego konfliktu;
 4. wzywa rząd Sudanu, SLM/A oraz JEM do silniejszego zaangażowania się w proces pokojowy uzgodniony w Abudży (Nigeria) pod auspicjami Unii Afrykańskiej, a także do ścisłego przestrzegania porozumienia o zawieszeniu broni;
 5. podkreśla wagę polityczną procesu pokojowego przyjętego w Naivasha (Kenia) między rządem Sudanu i SPLM/A, dla zakończenia jednego z najbardziej długotrwałych konfliktów w Afryce, który pochłonął już prawie dwa miliony istnień i był przyczyną migracji czterech milionów osób; dlatego też PE wzywa rząd Sudanu do pełnego wdrożenia postanowień porozumienia pokojowego w oparciu o poczynione już istotne postępy;

Czwartek 16 wrzesień 2004

6. apeluje o koordynację procesów z Abudży i Naivasha zmierzającą ostatecznie do całościowego i wielotorowego porozumienia pod auspicjami wspólnoty międzynarodowej, wprowadzającego demokrację, a także podział władzy i zasobów w całym Sudanie;
7. wyraża uznanie dla Komisji i Rady, które były w awangardzie międzynarodowych działań podejmowanych w odpowiedzi na sytuację kryzysową w Darfurze, obejmujących w szczególności negocjowanie porozumienia o zawieszeniu broni, udział w misji Unii Afrykańskiej mającej na celu monitorowanie zawieszenia broni, dostarczanie pomocy humanitarnej oraz uruchomienie procesu politycznego zmierzającego do rozwiązania konfliktu;
8. wyraża konieczność szybkiego uwolnienia środków z funduszy UE na pomoc w akcjach humanitarnych oraz dla Unii Afrykańskiej;
9. wyraża zadowolenie z powołania, zgodnie z apelem zawartym w rezolucji Parlamentu z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie sytuacji w Sudanie⁽¹⁾, Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ w Sudanie, którego zadaniem jest monitorowanie sytuacji w Darfurze;
10. zwraca się do ONZ i Unii Afrykańskiej o lepszą koordynację planów działań tak, aby uniknąć sytuacji, w której ustanowienie tzw. „stref bezpieczeństwa” na mocy planu działań ONZ umożliwiłoby przemieszczanie się wojsk rządowych, zagrażając w ten sposób trwałości porozumienia o zawieszeniu broni; PE uważa, że przemieszczanie się oddziałów wojskowych powinno być traktowane jako naruszenie porozumienia o zawieszeniu broni niezależnie od okoliczności;
11. zwraca się do ONZ o zapewnienie, by przy nakreślaniu nowych planów lub działań konsultacją zostały objęte wszystkie strony konfliktu, w tym SLM/A oraz JEM, a także do zapewnienia konsultacji i koordynacji z Komisją ds. zawieszenia broni;
12. wzywa do istotnego zwiększenia liczby obserwatorów zawieszenia broni, co stanowić ma pierwszy krok do zwiększenia możliwości monitorowania Komisji ds. Zawieszenia Broni Unii Afrykańskiej;
13. zwraca się do Rady i Komisji o wzmocnienie sił wojskowych i cywilnych Unii Afrykańskiej w Addis Abebie — w tym o zatrudnienie i przeszkolenie pracowników ds. planowania i usprawnienie systemu dowodzenia — oraz w jej biurze łącznikowym w Chartumie;
14. wzywa rząd Sudanu do natychmiastowego zaprzestania jakichkolwiek lotów wojskowych w Darfurze;
15. zwraca się do rządu Sudanu o natychmiastowe zwolnienie wszystkich więźniów politycznych, w tym członków opozycji i działaczy na rzecz praw człowieka, których nazwiska zostały wymienione w piśmie, jakie delegacja Parlamentu Europejskiego wręczyła Ministrowi Spraw Wewnętrznych;
16. nakłania władze sudańskie, aby położyły kres bezkarności i natychmiast doprowadziły przed oblicze sprawiedliwości winnych zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości i naruszeń praw człowieka, które mogą być uznane za czyny równorzędne ludobójstwu; uznaje, że gdyby władze Sudanu nie zdołały powołać niezależnego sądu, wspólnota międzynarodowa będzie musiała znaleźć sposób na zapewnienie, iż winni zostaną osądzeni, w tym osoby odpowiedzialne w obecnych władzach sudańskich; wzywa Radę i Państwa Członkowskie do zażądania od Rady Bezpieczeństwa ONZ o użycie uprawnień przyznanych jej na mocy art. 13b Statutu Rzymskiego ustanawiającego Międzynarodowy Trybunał Karny;
17. wzywa rząd Sudanu do uchylecia art. 48 Prawa karnego, do zapewnienia, że kobietom będącym ofiarami gwałtu zapewniona zostanie pomoc przed lub po zgłoszeniu tego aktu, a także do podjęcia wszelkich starań, aby policja została odpowiednio przeszkolona w kwestiach związanych z przemocą na tle seksualnym;
18. wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ do rozpatrzenia wprowadzenia całkowitego embarga wobec Sudanu oraz innych sankcji wymierzonych przeciwko osobom odpowiedzialnym za masowe łamanie praw człowieka i inne akty okrucieństwa, a także do zapewnienia, że jakiegokolwiek sankcje nie przyczynią się do cierpienia ludności Sudanu;
19. zwraca się do rządu Sudanu o wyrażenie zgody na zwiększenie liczby obserwatorów UNHCHR;

⁽¹⁾ P5_TA(2004)0225.

Czwartek 16 wrzesień 2004

20. wzywa rząd Sudanu by zezwolił on na ustanowienie międzynarodowej komisji praw człowieka, która byłaby w stanie w sposób niezależny ocenić zbrodnie popełnione w regionie Darfur od kwietnia 2003 r.;
21. wzywa do rozpatrzenia propozycji wprowadzenia międzynarodowych sił policyjnych w celu zwiększenia ochrony i bezpieczeństwa zagrożonej ludności cywilnej oraz w celu doradzania i wspierania policji sudańskiej, a także w celu przywrócenia zaufania i poczucia bezpieczeństwa ludności cywilnej;
22. zwraca się do rządu Sudanu o dalsze przyspieszenie wydawania wiz dla pracowników organizacji niosących pomoc humanitarną, podróżujących do Chartumu i innych miejscowości;
23. potępia porwanie i przetrzymywanie przez SLA w okresie od 28 sierpnia do 6 września sześciu pracowników organizacji humanitarnej i wzywa wszystkie grupy zbrojne w regionie do zaprzestania działań wymierzonych w osoby niosące pomoc humanitarną i umożliwienia im wykonywania obowiązków bez ich zastraszania;
24. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie między UNHCR i rządem Czadu w sprawie rozmieszczenia sił policji wokół obozów dla uchodźców w celu zapewnienia im bezpieczeństwa;
25. wzywa Państwa Członkowskie UE do koordynowania zadań wynikających z oferty pomocy Unii Afrykańskiej zamiast podejmowania dwustronnych działań tak, aby nie obciążać Unii Afrykańskiej ciężarem biurokratycznych procedur w okresie tak silnej presji na nią wywieranej;
26. wzywa wszystkie strony konfliktu do powstrzymania się od werbowania i wykorzystywania w konfliktach zbrojnych w charakterze żołnierzy dzieci poniżej 18 roku życia, a także nalega, by władze Sudanu, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Konwencji, zapewniły ochronę zbiegłym dzieciom, zwłaszcza zaś tym nieletnim, którzy pozostają bez opieki osób dorosłych;
27. nalega, by rząd Erytrei powstrzymał się od udzielania jakiegokolwiek bezpośredniego lub pośredniego wsparcia stronom konfliktu w Darfurze;
28. wzywa rządy Czadu, Libii i Republiki Środkowej Afryki do ściślejszej kontroli handlu małą bronią w regionie;
29. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi Sudanu, Unii Afrykańskiej, rządowi Państw Członkowskich UE, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Norwegii, Czadu, Libii, Erytrei, Egiptu, Chin oraz Sekretarzowi Generalnemu ONZ, a także Współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE i Radzie AKP.

P6_TA(2004)0013

Sytuacja w Iraku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Iraku

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje z dnia 16 maja 2002 r. w sprawie sytuacji w Iraku jedenaście lat po wojnie w Zatoce Perskiej ⁽¹⁾ i 30 stycznia 2003 r. w sprawie sytuacji w Iraku ⁽²⁾, swoje zalecenia z dnia 24 września 2003 r. w sprawie sytuacji w Iraku ⁽³⁾ i Decyzję nr 2004/155/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2003 r. w sprawie wykorzystania instrumentu elastyczności w celu odnowy i odbudowy Iraku zgodnie z pkt 24 Porozumienia Międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r. ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 180 E z 31.7.2003, str. 499.

⁽²⁾ Dz.U. C 39 E z 13.2.2004, str. 67.

⁽³⁾ Dz.U. C 77 E z 26.3.2004, str. 226.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 54 z 23.2.2004, str. 1.